

CERCETARE

IAR-99 TD, în zbor din 2018

La Centrul de Cercetări și Încercări în Zbor (CCIZ), de la Craiova, specialiștii militari au oferit detalii despre stadiul proiectului IAR-99 TD (*Technology Demonstrator*), varianta îmbunătățită a avionului IAR-99 Șoim.

”

Suntem atât piloți de încercare, cât și de testare. Riscurile la care ne supunem nu sunt chiar așa de mari, având în vedere experiența fiecăruia dintre noi, iar satisfacția de a testa noi echipamente este de nedescris.

”

**Căpitan-comandor
Mihai Luminel Bolfan**

Locotenent Marius Mocanu
marius.mocanu@presamul.ro

La doar câțiva kilometri depărtare de Craiova, la marginea localității Ghercești, din spatele unor

hangare uriașe se zăreau aripile unui avion de transport pasageri. Acesta avea să fie primul indiciu care ne îndruma spre Centrul de Cercetări și Încercări în Zbor. Am ajuns mai aproape de acele clădiri de dimensiuni impresionante, despre care am aflat, ulterior, că erau dormitoare și centrele de relaxare ale avioanelor IAR-99. Pe rând, își făceau apariția Șoimul și Standardul, care au intrat, în

care urma să se desfășoare pe aerodrom. *Vremea nu ne pune prea multe probleme, însă, pentru siguranță, vom trimite și o sondă, a precizat comandantul CCIZ, comandor Florea Drăghici. Verificarea tehnică a fost efectuată și nu au fost probleme, aprobarea pentru zbor a fost obținută, nu ne mai rămâne decât să trecem la treabă.*

Aeronavele erau deja aliniate în spatele camioanelor

”

Proiectul IAR-99 TD este în proces de derulare, a suferit o mică întârziere, dar, după graficul de realizare, avionul ar trebui să zboare la începutul anului 2018. Vor fi transformări importante, date de un nou motor care va echipa avionul, dar și o serie de echipamente care vor suferi modificări și, nu în ultimul rând, un radar de bord și o rachetă cu bătaie apropiată.

”

Comandor Florea Drăghici

aeronavei. *Am oprit imediat motorul și am frânat cât am putut de mult. Din fericire, am reușit să salvez aparatul de zbor, singurele pierderi fiind rezervoarele suplimentare, care au fost distruse, a mai adăugat pilotul.*

urmă cu câteva luni, în programul de revizie majoră.

În același timp, în sala de briefing a Centrului, echipa de coordonare a zborului pune la punct ultimele detalii legate de activitatea

de tractare și porneau spre pista de decolare. Piloții de încercare îmbrăcau, cu meticulozitate, combinezoanele și își ajustau echipamentul, așa cum procedeau medicii chirurghi înainte de a intra în sala de operație. Odată urcați în avion, maiștrii militari au efectuat ultimele verificări. Roțile au fost deblocate, totul era pregătit pentru decolare. Din cabină, căpitan-comandorul Mihai Luminel Bolfan ne salută, în timp ce avionul accelerează, urmând să se desprindă de sol. După două-trei treceri spectaculoase prin fața turnului de control, sonda meteorologică și-a făcut datoria, iar piloții care au venit să execute recepția aeronavelor recent recondiționate au primit aprobare pentru zbor.

După aterizare, curioși fiind despre experiențele piloților de încercare și testa-

re, am aflat că aceștia au fost aleși dintre cei mai experimentați zburători ai armatei române și că satisfacțiile funcțiilor pe care ei le ocupă sunt inegalabile. Însă, după cum chiar ei o spun, se poate întâmpla ca această pasiune dusă la extrem să îi pună în situații limită, în care viața lor atârână de reacții de fracțiuni de secundă. *Incidentele fac parte din meseria noastră. De aceea suntem piloți de încercări, a explicat Mihai Bolfan. Spre exemplu, anul trecut, eram la bordul unui IAR-99 Standard, care tocmai ieșise de la o revizie majoră, când un agregat hidraulic nu a funcționat corect. În consecință, în timpul decolării s-a escamotat trenul de aterizare, iar reacția pe care acesta a avut-o i-a salvat viața și a redus la minimum avariile*

Activitatea Centrului de Cercetări și Încercări în Zbor nu se rezumă doar la partea practică. De pildă, specialiștii acestuia, în colaborare cu cei ai Institutului Național de Cercetări Aeronautice (INCAS), din București, și ai societății Avioane Craiova SA lucrează la proiectarea noii variante a aeronavei IAR-99, numită *Demonstrator tehnologic*. După cum a precizat comandantul Centrului, comandor Florea Drăghici, schimbările vor fi majore, începând de la aerodinamică, motorizare și armament și până la echiparea acestuia cu un radar de bord. Toate aceste modificări vor transforma IAR-99 într-o aeronavă modernă, care va putea fi folosită în diferite misiuni, chiar și pentru luptă. ■

